

Tukats Sándor főispán

nyilatkozata

Szeged időszerű problémáiról és budapesti tárgyalásairól

Tukats főispán és Széchenyi kormánybiztos koszorút helyezett Teleki Pál sirjára

(A Délmagyarország munkatársától) Dr. Tukats Sándor főispán legutóbb néhány napon át Budapesten tartózkodott és Szeged fontos, időszerű kérdésében folytatott beható tárgyalásokat illetékes kormánytényezőkkel.

Dr. Tukats Sándor főispán az alábbi nyilatkozatot adta budapesti útjáról:

— A városnak vannak különböző függő kérdései — kezdte nyilatkozatát a főispán —, amelyekre vonatkozólag már a múlt héten is megbeszéléseket folytattam. Legelsősorban a belügyminisztériumi tárgyalásaim eredménye érdemel említést. Ennek lényege az, hogy a belügyminisztérium jóváhagyta a szegedi rendőrségi székház továbbépítéséhez szükséges 500.000 pengős MABI költségen folyósítását. A legfontosabbnak tartom ezt azért, mert a székház továbbépítésével kapcsolatban Szeged iparának igen sok ága nyer foglalkoztatást és talál munkaalkalmat.

— Megjegyzem, — folytatta Tukats főispán —, hogy ugyanakkor ígéretet kaptam a belügyminisztériumban, hogy az építkezéshez szükséges további 400.000 pengős költséget rövidesen szintén jóvá fogják hagyni. Ezáltal a rendőrségi székház felépítésének egész költsége biztosítva van. A hűtőház műszaki berendezésének kérdése is szönyegre került. Az épület már tető alatt van és most a szigetelési munkák vannak folyamatban, meg a gépekkel való felszerelés van hátra. Ennek beszerzése a város részéről ismét nagyobb költséget felvételét teszi szükségessé.

900.000 pengőre van szükségünk erre a célra.

Varga József miniszter úrral és Losonczy István államtitkár úrral folytatott megbeszéléseim során meggyőződhettem arról, hogy ennek az összegnek az előteremtése érdekében a legnagyobb mértékben támogatnak bennünket.

A nyilatkozat további során az egyetemi építkezések ügyére került sor. Szegednek arra az érzékeny problémájára, amely körül az utóbbi időben a város közigazgatási bi-

zottsági és közgyűlésein, valamint a sajtóban is annyi szó esett.

— Az egyetemi kérdésekben is — mondotta ezzel kapcsolatban a főispán — folytattam tájékoztató megbeszéléseket. Az ideggyógyászati klinika tervpályázatának sürgős kiírását és az építkezésekre fordítandó összeg biztosítását helyezték kilátásba. A többi egyetemi ügyben folytatott tárgyalások anyaga olyan természetű — tette hozzá a főispán —, amelyeket egyelőre nem közölhetek a nyilvánossággal.

— Az árvízi helyzeten való sürgős segítség érdekében — folytatta a főispán — a közgyűléstől kapott felhatalmazás alapján eljártam az illetékes lényezőknel, akikben megvan a jóakarát, hogy minden lehető eszközzel segítségünkre legyenek az árvízveszély és pusztításai enyhítése és elhárítása terén.

Szót ezután a főispán arról, hogy esütőtörkőn szeged-alsóvárosi gazdaküldöttséget vezetett Losonczy István közellátási államtitkár elé. Hangzott az ezzel kapcsolatban a főispán, hogy a korpakiutalás terén

megnyugtató választ kapott a küldöttség, amennyiben az államtitkár közlése szerint a korpakiutalás ügyében a legrövidebb időn belül rendet fog teremteni, úgy, hogy az a korpa, ami kiutalható, csak kizárólag az arra rászorult jóságú gazdákhoz jusson olyan mértékben, amilyen mértékben a készlet megengedi és a szükséglet megkívánja.

— Felvettem az ítéltábla elhelyezésének ügyét is, mert hiszen a Fereny József-tudományegyetem Kolozsvárra történt visszaköltözésével a Dugonics-téri épületet már vissza kellett volna adni az ítéltáblának, amelynek területe Bácska visszatérésével jelentősen megnagyobbodott és így ügyforgalma is nagymértékben megnövekedett. Az ítéltábla épületére vonatkozólag csak annyit közölhetek — mondotta a főispán —, hogy a közeljövőben a kultusz és az igazságügyi kormányzat között megindulnak a tárgyalások, amelyeknek nem vághatunk elébe.

— Fővárosi tartózkodásomat hivatalos ügyek intézése mellett felhasználtam arra is — mondotta nyilatkozata végén dr. Tukats Sándor főispán —, hogy dr. Széchenyi István kormánybiztos úrral együtt kimentünk a kerepesi úti temetőbe, hogy ott Szeged nagynevű volt országyűlési képviselőjének sirjára koszorút helyezzünk. Gróf Teleki Pál sirjánál halálának közeli egy éves évfordulója alkalmából leróttuk Szeged város közönségének mélyszégyenét és kegyeletét.

Parragi György:

Istanbul helyett Ankara

Papen ankarai német nagykövet utja, a berlini és római török követek jelentése Ankarában, a londoni török és az ankarai USA nagykövetségek élén bekövetkezett személyi változások eléggé megvilágítják, hogy lázas diplomáciai tevékenység közepontjában áll Törökország. Ez a tevékenység mozgalmasságában, intenzívítésében semmivel sem marad el ama diplomáciai harcától, amelynek Istanbul volt a színhelye az első világháború kezdetén. Ma csupán annyiban különbözik a Törökország körül folyó diplomáciai küzdelem az 1914. évtől, hogy az izgalmas játszma nem Istanbulban, hanem Ankarában zajlik le és hogy nem három hónapig tart, mint 1914-ben, hanem már rövid három éve folyik.

A felületes szemlélő nem lát semmi különösöt abban, hogy a nagyhatalmak diplomáciai képviselői ezúttal nem Istanbulban, hanem Ankarában fejtik ki tevékenységüket. Aki azonban ismeri a nagyhatalmak múlt világháború előtti istanbuli játékaik kulisszatitkait, az tisztában van azal, hogy a török külpolitikának a háború alatt mutatott állhatatossága, rugalmassága és nemzeti öncélúsága nagyrészt arra a tényre vezethető vissza, hogy Törökország politikai központja nem az Aranyszarva partján van, hanem az anatóliai fennsi-

kon, Ankarában. Ez a főoka annak, hogy Törökország ma is kívül van a háborún, hogy nem halgatott semmiféle csábító szirénhangra, fenyegetésre, hogy a reá kifejtett nyomást kiálta és szilárdan, megingathatatlanul kitart nemzeti politikája mellett, melynek lényegét a török államférfiak így fogalmazták meg: »Törökország kívül akar maradni a háborún, jövőszonyban kíván élni a hadviselő felekkel, de nemzeti függetlensége és területi integritása elleni bármely oldalról jövő támadással szemben minden rendelkezésre álló erővel szembe száll.«

Kissé talán furcsának fest az az állításunk, hogy ezt az öncélú nemzeti politikát Törökország számára elsősorban az a körülmény tette lehetővé, hogy fővárosa ma nem Istanbul, hanem Ankara. Világos lesz ennek az állításnak az értelme és háttere akkor, ha emlékeztetünk Kemal pasa ama elhatározásának indító okára, amellyel az egykori elhagyott Angorába, a hegyi pásztorok városába tette át kormányzata székhelyét. Kemal pasa drámai elbeszélésben mondotta el ezt az indító okot az egyik amerikai nagykövetnek, aki emlékirataiban megörökítette ezt a beszélgetést.

A világháború után történt

Az Agamemnon brit hadihajón 1918 október 30-án az antánthatalmak képviselői és a VI. Mohamed szultán kormányának megbízottai aláírták azt

DELMAGYARORSZAG 3
Vasárnap, 1942. március 29.

A hires bőr

Duplatalpas DERMATA-férficipők

és a legújabb tavaszi

női modelcipők

m e g e r k e z t e k

Dermata Gaal Eva

cipőüzletbe, Széchenyi-tér 14. Arkádok alatt

a fegyverszüneti szerződést, amelyet a török kormány kért az összeomlás után. E szerződés értelmében az antántsapatok november 3-án bevonultak Konstantinápolyba, hogy több évig ki se mozduljanak onnan.

A szultán palotáját, a híres Dolma Bagce-t antánthatalmak szurogyai őrizték. Az igazi Istanbulban nem a szultán, hanem a brit »High-comissioner«, a főbiztos volt, akinek rendelkezéseit végre kellett hajtani a török kormánynak. Ebben az időben Istanbulban telepedett le Kemal Musztafa tábornok, akit a »Dardanellák hőseként« tisztelt a török nép. Kemal forradalmár hívekhez méltóan ellenállásra tüztelt az angolok rendelkezéseivel szemben és különösen ellenezte a török hadsereg lefegyverzését, a Dardanellák erődjének lebontására irányuló antántsapatokat. Nézeteit nemcsak tisztársai előtt hangoztatta, hanem legfelső helyen, a szultánnál is előterjesztette. Mint Kemal pasa később elbeszélte, a szultán helyeslően fogadta azt az előterjesztést, hogy a török hadsereg lefegyverzéséről szóló antánthatalmaktól nem szabad végrehajtania, mert ez az ottomán birodalom öngyilkosságát jelentené. Hadsereg nélkül a görögök, örmények, arabok, az antánthatalmak könnyű szerrel szétépítik Törökországot, Konstantinápolyt az angolok máris odaigérték a görög Venizelosznak, Smírnát is Görögország kapja. Adonát az olaszok, Sírát, Moszult, a Bagdadot az angolok, a Kaukázusba behatolnak a bolsevikok. Bekövetkezik tehát Törökország végleges felosztása, ha szélnek eresztik a hadsereget.

A szultán érezte, hogy mindez, amit Kemal pasa jósol, csakugyan bekövetkezik. Néha helyeslően bólogott is annak jeléül, hogy egyetért tábornokával. Nyugtalanul járt fel s alá a teremben. Közben Kemal észrevette, hogy mindannyiszor, mikor kitékint a szultán a terem ablakain, melyek a Boszporusz tengerszorosra néznek és visszafordul, szemében valóságos rémület gyullad föl. Kemal eleinte nem tudta megmagyarázni, mi okozza a szultán meghökkenő hagulatváltozását mindannyiszor, mikor az ablakon lenéz a Boszporuszra. Ugy igyekezett tehát, hogy maga is az ablakok közelébe kerüljön és hogy megtudhassa a szultán arcán visszatükröződő rémület és kétségbeesés okát. Mikor végre lopva ő is kitekinthetett az ablakokon, nagyot dobbant a szíve és mindent megértett. Az ablakokon át bele lehetett látni azokba az ásitó ágyutorkokba, amelyek a Boszporuszban horgonyzó antánt hadihajókról egyenesen a szultáni palotára meredtek. Ezeket a hajóágyukat látta a szultán mindannyiszor, amikor a palotájából kinézett. Ezek töltötték el

Belvárosi Mozi.

EGY CSAPASRA

nőket, férfiakat egyaránt meghódított a bátor kiállásu

GARY COOPER

legújabb filmjében:

Ember

a láthatáron

Igazi férfiak izgalmas harca a földért. Izgalmas, pompás.

UFA HIRADÓ

Ma vasárnap és hétfőn is 3, 5, 7, 9

Korzóban

Ma a monumentális olasz filmóriás!

Kalózszerelm

Magyar és UFA világhíradók

Csak akkor lesz szép a lakása, ha bútorát nálunk vásárolja!

ASZTALOSMESTEREN

BÚTORCSARNOKA

Szendrői Géza és Társai
Szeged, Dugonics-tér 14.
Telefonszám: 12-28.

Széchenyi Mozi

Ma 3, 5, 7, 9, hétfőn 5, 7, 9 órákor
A legjobb magyar vigjáték!

ELADÓ BIRTOK

Mikszáth Kálmán regénye után.

Főszereplők:

SZELECZKY ZITA

PAGER ANTAL

VASZÉY PIRI